

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

05 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte: Toma Nadejda,

Judecătorii: Țurcan Anatolie, Boico Victor, Mardari Dumitru și Ghervas Maria,

judecând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului și de către inculpatul Senchakovych Oleh, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 24 decembrie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2018, în cauza penală în privința lui

Senchakovych Oleh xxxxx, născut la xxxxx,
originar xxxxx, domiciliat xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 07.12.2012 - 24.12.2014;

Instanța de apel: 19.03.2015 - 28.05.2015;

Instanța de recurs: 21.12.2015 - 31.05.2016.

Instanța de apel: 18.07.2016 - 13.12.2016;

Instanța de apel: 21.03.2017 - 21.09.2017;

Instanța de recurs: 21.11.2017 - 23.01.2018

Instanța de apel: 02.03.2018 - 12.04.2018

Instanța de recurs: 26.10.2018 - 05.02.2019.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 24 decembrie 2014, Senchakovych Oleh a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 152 alin. (2) lit. d) Cod penal, la 3 (trei) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 2 (doi) ani.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul lui Senchakovych Oleh în beneficiul lui Papușoi Serghei suma de 828,40 (opt sute douăzeci și opt lei, 40 bani) lei, cu titlu de prejudiciu material, suma de 10000 (zece mii) lei, cu titlu de prejudiciu moral și suma de 6500 (șase mii cinci sute) lei, cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică, iar în total suma de 17328,40 (șaptesprezece mii trei sute douăzeci și opt lei, 40 bani) lei.

Cerința lui Papușoi Serghei cu privire la încasarea din contul inculpatului Senchakovych Oleh a sumei de 20000 (douăzeci mii) lei, cu titlu de prejudiciu

moral și a sumei de 12,60 (doisprezece lei, 60 bani) lei, cu titlu de prejudiciu material, a fost respinsă ca nefondată.

2. Pentru a pronunța sentința nominalizată, prima instanță a constatat în fapt, că Senchakovych Oleh, la 15 august 2012, aproximativ la ora 20:30, aflându-se în ograda liceului „Dimitrie Cantemir”, amplasat pe adresa mun. Chișinău, bd. Dacia 38/2, având intenția de a-i provoca vătămări corporale paznicului liceului, Papușoi Serghei, în urma unui conflict apărut cu ultimul în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligațiilor de serviciu, i-a aplicat lovituri cu pumnii în regiunea feței, în rezultatul cărora lui Papușoi Serghei i-au fost cauzate vătămări corporale medii.

3. **Avocatul Vladimirov Natalia în numele inculpatului**, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința lui Senchakovych Oleh, din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii și că există una din cauzele care înlătură caracterul penal al faptei.

La fel, apărarea a mai solicitat recunoașterea nulității raportului de constatare medico-legală nr. 4125 din 16 august 2012, raportului de expertiză medico-legală nr. 2357/D din 12 septembrie 2012 și raportului de expertiză medico-legală nr. 2508/D din septembrie 2012, precum și anularea ordonanței de punere sub învinuire din 18 octombrie 2012, emisă în privința lui Senchakovych Oleh, cu scoaterea lui de sub urmărire penală și încetarea procesului penal.

În motivarea apelului apărarea a indicat, că prima instanță neîntemeiat a constatat în acțiunile inculpatului existența elementelor componente infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) lit. d) Cod penal.

Astfel, potrivit declarațiilor inculpatului, Serghei Papușoi l-ar fi lovit cu un băț și l-ar fi mușcat cu dinții de piept, declarații care se confirmă prin declarațiile martorilor Marin Demianic, Vadim Garbuzov, Gheorghe Baciuc, Mihail Senchakovych, Natalia Senchakovych, precum și prin fotografiile și raportul de constatare medico-legală nr. 4136 din 16 august 2012, prin care s-a constatat edem al țesuturilor moi pe cap, echimoză cu excoriații pe torace, cauzate în timpul și circumstanțele indicate, raportul de constatare medico-legală nr. 2598/D din 25 septembrie 2012, prin care s-a constatat comotie cerebrală, edem al țesuturilor moi pe cap, echimoză cu excoriații pe torace, cauzate în timpul și circumstanțele indicate, care duc la o dereglare a sănătății de scurtă durată și în comun se califică ca vătămare corporală ușoară.

De altfel, Papușoi Serghei a confirmat, că a cauzat lui Oleh Senchakovych leziuni corporale, însă contrar acestor probe, prima instanță a luat în considerație declarațiile părții vătămate și a rudelor acestuia, care nu se aflau la locul apariției conflictului.

În opinia avocatului, declarațiile părții vătămate sunt contradictorii, din motiv că deși acesta a declarat, că a fost lovit de mai multe ori de către inculpat, cu pumnii în față, cu picioarele peste tot corpul, în special în burtă, totuși din conținutul raportului de constatare medico-legală nr. 4125 din 16 august 2012, rezultă că la Serghei Papușoi s-a constatat fractura unghiulară pe stânga a

mandibulei cu deplasare, edem al țesuturilor moi pe față, excoriație pe mucoasa buzei inferioare (f.d. 9, vol.I), fără a fi depistate alte leziuni corporale. Mai mult, partea vătămată a comunicat, că nu a primit careva tratament, nu s-a aflat pe buletin de boală, a lucrat la 15 august 2012, cât și ulterior, fără a se adresa la medic.

Totodată, consecutivitatea acțiunilor descrise de partea vătămată diferă de cele relatate de alți martori.

La fel, a indicat apărarea, că potrivit răspunsului Ministerului Educației al R. Moldova nr. 02/16-71 din 20 septembrie 2012, teritoriul stadionului este proprietate publică municipală, se află în gestiunea Consiliului Municipal Chișinău, iar potrivit fișei postului paznicului, rezultă că acesta este obligat să efectueze paza bunurilor - proprietatea liceului, și anume a clădirii, a bunurilor din clădire, a ferestrelor, totodată în fișa postului nu este indicată obligația paznicului de a efectua paza stadionului.

Apărarea a invocat, că prima instanță greșit a constatat că partea vătămată, la momentul săvârșirii infracțiunii era în exercițiul funcțiunii, exprimate prin acțiuni referitoare la responsabilitatea pentru viața și securitatea copiilor, deoarece incidentul a avut loc la 15 august 2012, ora 20:30, în perioada vacanței de vară.

În opinia apărării, Oleh Senchacovych a fost atacat de Serghei Papușoi, inculpatul fiind în stare de autoapărare, iar prima instanță urma să înceteze procesul penal în baza art. art. 35, 36 Cod penal.

Totodată, a mai indicat avocatul, că la caz a fost efectuată o constatare medico-legală și două expertize medico-legale, întocmite de același medic-legist Iurie Scurtu, care contrar prevederilor art. 89 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, nu avea dreptul să participe la efectuarea expertizelor medico-legale, aceste probe urmând a fi declarate nule.

Cu referire la rapoartele de expertiză întocmite la caz, apărarea a indicat, că prima instanță nu a soluționat toate chestiunile importante pentru examinarea cauzei, deoarece concluziile experților din expertizele anterioare sunt incomplete, iar expertul Chiril Corbu a confirmat, că reieșind din documentele medicale prezente la dosar nu este posibil de stabilit vechimea fracturii și circumstanțele producerii acesteia, sugerând la necesitatea numirii unei expertize radiologice în comisie, cu utilizarea metodei tomografice.

Astfel, necătând la faptul că prin încheierea instanței de judecată din 01 iulie 2014, s-a dispus efectuarea expertizei medico-legale radiologice în comisie, cu utilizarea metodei radiologice speciale, oropantogrammă, radiografie țintită și tomografie computerizată, cu atragerea la efectuarea acesteia a specialistului principal al Ministerului Sănătății a R. Moldova, în domeniul de imagistică și radiologie Nicolai Nalivaico și Silviu Condrea, precum și alți specialiști din cadrul Centrului Diagnostic în domeniul medicinei faciale, experții au ignorat necesitatea efectuării metodei radiologice speciale, oropantogrammă, radiografie țintită și tomografie computerizată, astfel că raportul de expertiză medico-legală nr. 262 reprezintă copia încheierii instanței de judecată, fără investigații, conținând numai concluzii, nefiind semnată de toți experții.

Ca urmare, în dosar nu există nicio probă incontestabilă, care ar confirma faptul prezenței la partea vătămată Serghei Papușoi a fracturii mandibulei, deoarece experții au emis concluzia că posibil s-a provocat fractura, dar nu au stabilit și nici nu au avut posibilitatea să stabilească concret momentul cauzării fracturii maxilarului inferior în regiunea unghiulară pe stânga.

A mai menționat apelantul, că în prima instanță au fost înaintate demersuri privind eliberarea descrierilor efectuate de către specialiști - analiza examinării tomografice și descrierea examinării faciale a lui Serghei Papușoi, la care experții fac trimitere în raportul de examinare medico-legală nr. 262 din 23 iulie 2014, precum și eliberarea CD-ului cu examenul tomografic, pentru a avea posibilitatea de a face cunoștință cu probele și actele, care au stat la baza concluziei experților, însă aceste demersuri au fost respinse nemotivat, fiind încălcat art. 6 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

La fel, în cererea de apel avocatul a criticat concluzia primei instanțe referitor la respingerea solicitării cu privire la anularea ordonanței de punere sub învinuire din 18 octombrie 2012, emisă în privința lui Oleh Senchakovych, cu scoaterea lui de sub urmărire penală și încetarea procesului penal, invocând nerespectarea prevederilor art. 282 alin. (1) Cod de procedură penală și ilegalitatea actului, ca fiind executat peste termen.

Mai mult, a indicat că procurorul Olga Grosu nu era în drept de a efectua careva acțiuni procesuale la acel moment, deoarece în aceeași zi, dar până la efectuarea acțiunilor procesuale de înaintare a învinuirii, audierea în calitate de învinuit și aplicarea măsurii preventive, acesteia i-a fost înaintată recuzare, care nu a fost soluționată, despre acest fapt fiind informat procurorul.

De altfel, avocatul a mai menționat, că la înaintarea învinuirii nu au fost respectate cerințele cu privire la traducerea actului procesual, pe ordonanța de punere sub învinuire nefiind indicat numele și alte date ale traducătorului, acesta nefiind avertizat despre răspunderea penală pentru traducerea intenționat greșită, nefiind prezentat părții apărării și nefiindu-i explicat dreptul de a-l recuza, iar învinuitului nu i-a fost înmănat un exemplar al actului de învinuire în limba pe care o posedă - limba rusă.

3.1. Avocatul Lilia Gherman în numele părții vătămate, a declarat apel împotriva sentinței, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie admisă integral acțiunea civilă cu privire la repararea prejudiciului moral în sumă de 30000 lei, precum și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 5000 lei.

În motivarea cerințelor înaintate, reprezentantul părții vătămate a exprimat dezacordul cu aprecierea de către prima instanță a cuantumului prejudiciului moral, menționând că instanța nu a luat în considerație prevederile art. 1423 Cod civil, în coroborare cu următoarele circumstanțe: Serghei Papușoi a fost atacat intenționat de către inculpat la locul de muncă, în timpul executării obligațiilor sale de protecție a stadionului liceului „Dimitrie Cantemir”, amplasat pe adresa bd. Dacia, 38/2, mun. Chișinău, pe teritoriul căruia inculpatul a pătruns ilegal în prezența a mai multor minori; Serghei Papușoi a fost vătămat intenționat anume

pentru executarea obligațiilor de serviciu, prin fracturarea mandibulei, fapt care a cauzat o dereglare a sănătății nu doar pe parcursul a unei luni de zile, în decursul căreia el a fost nevoit să se alimenteze exclusiv cu mâncare lichidă, dar și prin dereglări importante în funcționarea tractului digestiv; disfuncția tractului digestiv a agravat starea sănătății părții vătămate, care este invalid de gradul doi, suferă de cancer la colon din anul 2011, a suportat o intervenție chirurgicală și a făcut un tratament biochimic, circumstanțele respective fiind confirmate prin Certificatul de invaliditate seria BM nr. 682256, eliberat de către Consiliul Republican de Expertiză Medicală a Vitalității din 28 noiembrie 2012; inculpatul nu a recunoscut vinovăția.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2015, a fost respins ca nefondat apelul avocatului Natalia Vladimirov în numele inculpatului Oleh Senchakovych, admis parțial apelul avocatului Lilia Gherman în numele părții vătămate Serghei Papușoi cu încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate, a sumei de 5000 (cinci mii) lei, cu titlu de cheltuieli de judecată.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. Pentru a motiva soluția adoptată, instanța de apel a menționat că prima instanță just a constatat starea de fapt și de drept a acțiunilor inculpatului, care corect au fost încadrate în baza art. 152 alin. (2) lit. d) Cod penal.

La capitolul individualizării pedepsei, instanța de apel a menționat, că prima instanță a ținut cont de prevederile art. art. 7, 75, 76 Cod penal.

Cu referire la apelul avocatului Lilia Gherman în numele părții vătămate Serghei Papușoi, instanța de apel conform prevederilor art. 1423 Cod civil, a conchis că cerința părții vătămate privind repararea prejudiciului moral în sumă de 30000 lei, este neîntemeiată, fiind confirmată doar cerința privind restituirea cheltuielilor de judecată, în sumă de 5000 lei, potrivit bonului de plată nr. 028553.

5. **Avocații Ion Arhiliuc și Natalia Vladimirov în numele inculpatului**, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, au declarat recurs ordinar, solicitând casarea hotărârilor judecătorești adoptate la caz, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că nu s-a constatat existența faptei sau încetarea procesului penal în baza art. 390 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 31 mai 2016, a fost admis recursul ordinar declarat, fiind casată total decizia și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a reținut, că instanța de apel a trecut cu vederea motivele invocate de avocatul Vladimirov Natalia, lăsându-le fără soluționare, totodată preluând integral argumentele formulate de către prima instanță, care i-au stabilit convingerea în sensul vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate.

Totodată, instanța de apel nu a supus verificării argumentul apelantului referitor la faptul, că inculpatul în momentul conflictului apărut cu partea

vătămată a acționat fiind în stare de legitimă apărare, această ipostază a evenimentelor petrecute nefiind cercetată la judecarea cauzei în ordine de apel.

7. În ședința de judecată a instanței de apel, **avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului, a depus o cerere de concretizare a apelului**, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Senchakovych Oleh să fie achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii imputate, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea apelului a invocat:

- în cadrul examinării cauzei penale s-a constatat, că anume partea vătămată Papușoi Serghei a fost inițiatorul conflictului, totodată ultimul a cauzat inculpatului leziuni corporale ușoare, ca urmare acțiunile lui Senchakovych Oleh purtau caracter de autoapărare;

- instanța de judecată urma să înceteze procesul penal în privința lui Senchakovych Oleh, însă prima instanță nu a argumentat în nici un mod respingerea poziției apărării referitor la aplicarea prevederilor art. art. 35, 36 Cod penal;

- inculpatul, de-facto urma să aibă statut procesual de victimă, în cazul în care acesta acționând cu un interes și scop legitim în apărarea vieții și sănătății minorilor de la agresiunea paznicului Papușoi Serghei, a fost maltratată de acesta cauzându-i-se leziuni corporale;

- instanțele de fond greșit au dedus, că partea vătămată la acel moment era în exercițiul funcțiunii, condamându-l eronat pe inculpat pentru calificativul lit. d) alin. (2) art. 152 Cod penal;

- instanța doar a transcris declarațiile specialistului Lazarev E. și experților Corbu C., Mutoi G., nu a pătruns în esența acestor declarații, parțial denaturând conținutul lor, stabilind în final eronat faptele inculpatului;

- primele rapoarte de expertiză medico-legală nr. 2357/D și 2508/D din septembrie 2012, erau inadmisibile ca probe, iar expertii ulterior le-au pus la baza ultimelor două rapoarte de expertiză medico-legală din 2013 și 2014, acestea fiind la fel inadmisibile ca probe;

- prima instanță acceptând la baza sentinței de condamnare declarațiile expertului Mutoi G., nu a luat în considerație că acestea nu erau utile și concludente, or acesta nu a dat un răspuns clar nici la o întrebare și declarațiile acestuia sunt în contradicție cu cele ale lui Corbu C.;

- prin încheierea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 01 iulie 2014, s-a dispus efectuarea expertizei medico-legale radiologice în comisie, cu utilizarea metodei radiologice specială, însă, indicațiile instanței de judecată au fost ignorate;

- lipsesc probe incontestabile, ce ar confirma faptul existenței fracturii la partea vătămată, respectiv vinovăția lui Senchakovych Oleh nu este dovedită, astfel se impune soluția unei sentințe de achitare;

- partea apărării nu a avut acces la toate probele pe care prima instanță le-a pus la baza sentinței de condamnare, necătând că avocatul și inculpatul au solicitat instanței să-i fie eliberat discul cu fotografiile efectuate în cadrul tomografiei părții vătămate, demersul a fost respins neîntemeiat;

- ordonanța de punere sub învinuire din 18 decembrie 2012 este lovită de nulitate, iar procedura înaintării acuzării ilegală, deoarece acțiunea procesuală a fost efectuată cu depășirea termenului legal de executare, totodată procurorul Grosu O. nu era în drept de a efectua careva acțiuni procesuale la acel moment, deoarece i-a fost înaintată recuzare;

- procurorul a încălcat dreptul învinuitului de a-i fi înmănat un exemplar al actului de învinuire în limba pe care o posedă liber, limba rusă.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016, a fost respins ca nefondat apelul avocatului Vladimirov Natalia în numele inculpatului și menținută sentința.

În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a constatat, că la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, just ajungând la concluzia că inculpatul a săvârșit infracțiunea incriminată, prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. d) Cod penal.

Instanța de apel a apreciat critic motivele apelului cu referire la faptul că, inculpatul a săvârșit fapta penală fiind în stare de legitimă apărare, deoarece nu au fost stabilite care anume valori sociale ar fi fost periclitate de atacul victimei, viața și sănătatea inculpatului, a copiilor acestuia sau domiciliul inculpatului.

Instanța de apel nu a putut admite argumentul părții apărării, precum că, fractura mandibulei depistată la partea vătămată s-a produs din cauza căderii acestuia jos în momentul când a încercat să fugă, deoarece aceasta se combate prin rapoartele de expertiză efectuate pe cazul dat și prin declarațiile experților Corbu C. și Mutoi G.

9. La 31 ianuarie 2017, avocatul Gherman Lilia în numele părții vătămate a depus o cerere prin care a solicitat emiterea unei hotărâri suplimentare privind încasarea de la Senchakovych Oleh în beneficiul lui Papușoi Serghei suma de 5000 lei, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, suportate în cadrul examinării cauzei în instanța de apel.

10. La 21 martie 2017, cauza penală în privința lui Senchakovych Oleh a fost repartizată pentru examinare în ordine de apel.

11. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2017, a fost respins ca depus peste termen apelul avocatului Gherman Lilia în numele părții vătămate, în rest sentința a fost menținută.

12. Avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului Senchakovych Oleh a contestat cu recurs sentința primei instanțe și decizia instanței de apel din 13 decembrie 2016, solicitând casarea acestora, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă încetarea procesului penal, în baza art. 390 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece există alte circumstanțe prevăzute la art. 36 Cod penal - legitima apărare, care exclude pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

În motivarea recursului a invocat, că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate de partea apărării, a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și a menținut greșit sentința de condamnare a inculpatului;

- instanța de apel contrar prevederilor art. 436 Cod de procedură penală, a neglijat indicațiile instanței de recurs expuse în decizia de rejudecare;
- în actele cauzei se regăsește probatoriul decisiv în existența situației de legitimă apărare a inculpatului;
- instanța de apel a trecut cu vederea cererea de concretizare a apelului declarată în numele inculpatului și nu s-a pronunțat argumentat nici la celelalte motive invocate în apelul declarat de avocatul Vladimirov Natalia.

13. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 23 ianuarie 2018, a fost admis recursul ordinar declarat de către avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016, și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea soluției pronunțate, instanța de recurs a statuat, că instanța de apel, prin decizia din 13 decembrie 2016, a respins ca nefondat apelul avocatului Vladimirov Natalia în numele inculpatului Senchakovych Oleh, însă nu s-a expus asupra cererii de concretizare a apelului declarată de avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului.

De asemenea, instanța de recurs a stabilit, că instanța de apel a indicat în decizia adoptată probe ce nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal, contrar prevederilor art. 414 alin. (6) Cod de procedură penală.

În acest context, instanța de apel a pus la baza soluției de condamnare a inculpatului, declarațiile părții vătămate Papușoi Serghei, a martorilor Papușoi M., Nour G., Demianic M., Garbuzov V., Baciuc G., Senchakovych M., Senchakovych N., specialistului Lazarev E., experților Corbu C., Mutoi G. ce au fost depuse în ședința de judecată a primei instanțe și materialele cauzei, printre care și: ordonanța de punere sub învinuire a lui Senchakovych Oleh din 18 octombrie 2012 (f.d. 123, vol.I); nota informativă prin care se comunică, că examinarea plângerii avocatului Vladimirov Natalia, care a fost fixată pentru 25 octombrie 2012 a fost amânată pentru 31 octombrie 2012, iar ulterior pentru 02 noiembrie 2012. În ședința de judecată din 02 noiembrie 2012, avocatul Vladimirov Natalia nu s-a prezentat din motive de boală, iar bănuitul a semnat citație să se prezinte la procuror la 09 noiembrie 2012 (f.d. 122, vol.I); ordonanța de stabilire în privința lui Senchakovych Oleh a măsurii preventive de nepărsire a localității (f.d. 129-130, vol.I); plângerea avocatului în ordinea art. 298, 299 Cod penal (f.d. 131-132, vol.I); citația adresată bănuitolui Senchakovych Oleh, prin care se indică necesitatea prezenței la Procuratura Botanică, mun. Chișinău la 26 noiembrie 2012 (f.d. 174, vol.I); cererea inculpatului Senchakovych Oleh, prin care solicită încetarea efectuării urmăririi penale, până la examinarea plângerii de către judecătorul de instrucție (f.d. 111, vol.I); citația Procurorului în Procuratura Botanică, mun. Chișinău, prin care se solicită prezența procurorului în ședința de judecată din 25 octombrie 2012, la plângerea lui Senchakovych Oleh (f.d. 116, vol.I).

Totodată, în partea motivată a hotărârii, dezbătând argumentele apelantului referitor la termenul înaintării ordonanței de punere sub învinuire a lui Senchakovych Oleh, instanța de apel repetat a făcut referire la aceste probe și a

menționat, că din vina inculpatului și avocatului său, care intenționat nu se prezentau la înaintarea ordonanței de punere sub învinuire, a fost omis termenul.

Însă, conform procesului-verbal al ședinței de judecată în instanța de apel din 13 decembrie 2016 (f.d. 23-24 vol.IV), instanța de apel a dispus examinarea probelor și a înscrisurilor, din materialele cauzei cercetate de prima instanță, însă probele menționate supra, ce au fost puse la baza deciziei de condamnare a lui Senchakovych Oleh, nu au fost verificate în ședința de judecată și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

De asemenea, în partea motivată a hotărârii, instanța de apel, a specificat că *„...examinând probatoriul administrat, consideră dovedită pe deplin vina inculpatului Senchakovych Oleh, prin următoarea sistemă de probe pertinente, concludente, utile și veridice, ce coroborează între ele, cum ar fi:”* indicând, declarațiile părții vătămate Papușoi S., martorilor Papușoi M., Nour G., Demianic M., Garbuzov V., Baci G., Senchakovych M., Senchakovych N., specialistului Lazarev E., expertului Corbu C., Mutoi G. și materialele cauzei.

În continuare, tot în partea motivată, instanța de apel ajunge la o altă concluzie diametral opusă, menționând, că *„...apreciază critic declarațiile martorilor Garbuzov V., Baci G., Senchakovych M. și Senchakovych N., deoarece Garbuzov V. și Baci G. sunt vecini cu inculpatul, Senchakovych N. este soția ultimului, iar Senchavych M. este fiul său, astfel este evidentă tendința acestora de a duce în eroare instanța de judecată în scopul apărării inculpatului Senchakovych O.*

Mai mult ca atât, aceste declarații se combat prin celelalte probe, ce coroborează între ele și care în ansamblu dovedesc faptele infracționale de comitere a crimei de către inculpatul Senchakovych Oleh, anume declarațiile părții vătămate Papușoi S., a martorilor care în colaborare cu alte probe confirmă vinovăția inculpatului, iar declarațiile inculpatului de nerecunoaștere a vinei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. d) Cod penal, vin în contradicție cu materialele cauzei penale și cu declarațiile date de către partea vătămată și martori.”

Astfel, instanța de recurs a notat, că conform motivării menționate, instanța de apel se contrazice în concluziile sale, ceea ce generează neclaritate, pe de o parte în hotărâre conchide, că declarațiile martorilor Garbuzov V., Baci G., Senchakovych M., Senchakovych N., confirmă vina inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, însă ulterior menționează, că apreciază critic declarațiile martorilor în cauză, deoarece este evidentă tendința acestora de a duce în eroare instanța de judecată.

14. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2018, a fost respins ca fiind nefondat, apelul declarat de avocatul Vladimirov Natalia în numele inculpatului Senchakovych Oleh.

A fost respins, ca fiind depus peste termen, apelul suplimentar declarat de avocatul Arhiliuc Ion, în numele inculpatului Senchakovych Oleh.

A fost admis apelul declarat de avocatul Gherman Lilia, în interesele părții vătămate Păpușoi Serghei și dispusă încasarea de la Senchakovych Oleh în beneficiul lui Păpușoi Serghei cheltuielile de judecată în mărime de 5000 lei.

În rest dispozițiile sentinței au fost menținute fără modificări.

Referitor la apelul declarat de către avocatul Vladimirov Natalia în numele inculpatului Senchakovych Oleh.

Instanța de apel a menționat, că la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că, inculpatul Senchakovych Oleh a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. d) Cod penal, după indicii calificativi -vătămarea intenționată medie a integrității corporale și a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute de art. 151 CP, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății, asupra unei persoane în legătură cu îndeplinirea de către ea a obligațiilor de serviciu sau obștești.

Examinând probatorul administrat, instanța de apel a considerat dovedită în afara dubiilor rezonabile vina inculpatului Senchakovych Oleh și pe deplin prin următoarea sistemă de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum ar fi: declarațiile părții vătămate Papușoi Serghei (f.d. 156-160, vol.II); declarațiile martorilor Nour Ghenadie (f.d. 161-163, vol.II); Papușoi Maria (f.d. 39, vol.I; f.d. 164-166, vol.II); declarațiile experților Corbu Chiril (f.d. 192-195, vol.II) și Mutoi Grigore (f.d. 196-199, vol.II).

De asemenea, instanța de apel a stabilit, că vina inculpatului Senchakovych Oleh se mai dovedește prin probele materiale anexate la dosarul penal: raportul de constatare medico-legală nr. 4125 din 16 august 2012 (f.d. 9, vol.I); procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 28 august 2012 (f.d. 27, vol.I); procesul-verbal de confruntare din 24 septembrie 2012 cu participarea lui Papușoi Serghei și a lui Senchakovych Natalia (f.d. 42-43, vol.I); procesul-verbal de confruntare din 18 septembrie 2012 cu participarea lui Garbuzov Vadim și a lui Papușoi Serghei (f.d. 46-47, vol.I); procesul-verbal de confruntare din 19 septembrie 2012 cu participarea lui Papușoi Serghei și a lui Demianic Marin (f.d. 49, vol.I); procesul-verbal de confruntare din 21 septembrie 2012 cu participarea lui Papușoi Serghei și a lui Senchakovych Oleh (f.d. 54-57, vol.I); raportul de expertiză medico-legală nr. 2357/D din 12 septembrie 2012 (f.d. 69, vol.I); raportul de expertiză medico-legală nr. 2508/D din 18 septembrie 2012 (f.d. 78-78, vol.I); raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 390 din 24 decembrie 2013 (f.d. 67-73, vol.II); raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 262 din 14 august 2014 (f.d. 105-110, vol.II).

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile: martorilor Garbuzov Vadim, Baci Gheorghe, Demianic Marin, Senchakovych Mihail și Senchakovych Natalia, menționând că Garbuzov Vadim, Baci Gheorghe și Demianic Marin sunt vecini cu inculpatul, iar Senchakovych Natalia și Senchakovych Mihail sunt soția, și respectiv fiul acestuia, fiind evidentă tendința acestora de a duce în eroare instanța de judecată în scopul apărării inculpatului. Mai mult, aceste declarații se combat prin celelalte probe, și anume declarațiile părții vătămate Papușoi Serghei și a martorilor care în colaborare cu alte probe confirmă vinovăția inculpatului, iar declarațiile inculpatului de nerecunoaștere a vinei sunt contrare cu materialele cauzei.

Instanța de apel a respins argumentul părții apărării, precum că, fractura mandibulei depistată la partea vătămată s-a produs din cauza căderii acesteia jos

în momentul când a încercat să fugă, deoarece această versiune se combate prin rapoartele de expertiză și prin declarațiile experților Corbu Chiri și Mutoi Grigore.

La fel a fost respins argumentul din apel prin care se invocă, că nu există nicio probă care ar confirma faptul prezenței la partea vătămată Papușoi Serghei a fracturii mandibulei, deoarece acest argument se combat prin raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 262 din 14 august 2014.

Instanța de apel a apreciat ca fiind neîntemeiate alegațiile apărării precum că rapoartele de expertiză nr. 4125 din 16 august 2012, nr. 2357/D din 12 septembrie 2012 și nr. 2508/D din 18 septembrie 2012, urmează a fi declarate nule deoarece au fost efectuate de unul și același medic legist, Scurtu Iurie, or conform art. 89 alin. (2) Cod de procedură penală, participarea anterioară a persoanei în calitate de expert nu este un obstacol care exclude participarea ei ulterioară în aceeași calitate în procedura dată, cu excepția cazurilor în care expertiza judiciară se efectuează repetat în legătură cu apariția îndoielilor în privința veridicității concluziilor din raport.

De asemenea instanța de apel a apreciat critic poziția părții apărării, precum că Papușoi Serghei nu era obligat să păzească stadionul, din motiv că stadionul este proprietate publică municipală, se află în gestiunea Consiliului Municipal, menționând că această obligațiune rezultă din fișa postului paznicului Papușoi Serghei, iar stadionul împreună cu clădirea liceului formează un complex unic, care și este dat în gestiunea liceului, prin urmare, partea vătămată la acel moment era în exercițiul funcțiunii.

Instanța de apel a respins și argumentele invocate în apelul avocatului Vladimirov Natalia în numele inculpatului cu referire la faptul că, inculpatul a săvârșit fapta penală fiind în stare de legitimă apărare, menționând că nu au fost stabilite care anume valori sociale ar fi fost periclitate de atacul victimei, viața și sănătatea inculpatului, a copiilor acestuia sau domiciliul inculpatului, faptele ei nu erau coraportate echivalent la comportamentul lui Papușoi Serghei.

În cadrul cercetării judecătorești nu s-a constatat că, Senchakovych Oleh a fost forțat să acționeze prin lovirea cu pumnii în regiunea feței lui Papușoi Serghei, precum nu s-a dovedit existența unui atac din partea pătimitului Papușoi Serghei.

Dimpotrivă, probatorul dovedește incontestabil că, inculpatul Senchakovych Oleh, la 15 august 2012, pe la ora 20:30 după un schimb de replici cu paznicul liceului teoretic „Dimitrie Cantemir” a sărit gardul instituției enunțate și a aplicat lovituri cu pumnii în regiunea feței lui Papușoi Serghei, fapt prin care a comis infracțiunea de vătămare intenționată medie a integrității corporale și a sănătății, fără a fi prevenită o infracțiune așa cum e în cazul unei situații de legitimă apărare.

De asemenea, instanța de apel a menționat că prima instanță legal și întemeiat a respins plângerea avocatului Vladimirov Natalia cu privire la anularea ordonanței actelor procesuale (f.d. 185, vol.I), or instanța nu a constatat încălcări esențiale ale legii procesual penale, care ar atesta prezența condițiilor privind nulitatea actelor procedurale.

Instanța de apel a mai precizat, că la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de fond a ținut pe deplin cont de prevederile art. art. 6, 7, 61, 75-79, 90 Cod penal.

Referitor la apelul suplimentar declarat de către avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului.

Instanța de apel a menționat, că avocatul Vladimirov Natalia a declarat apel în interesele inculpatului la 06 ianuarie 2015, iar la 22 iulie 2015 inculpatul Senchakovych Oleh a încheiat contractul de asistență juridică nr. 45 cu avocatul Arhiliuc Ion și a depus mandatul în prezenta cauză penală (f.d. 182, vol.III), ulterior, cauza penală fiind restituită la rejudecare, avocatul Arhiliuc Ion depune un alt mandat la data de 10 octombrie 2016 (f.d. 246, vol.III), pe când apel suplimentar este datat cu 13 decembrie 2016 (f.d. 4-16, vol.IV), adică cu omiterea termenului de 15 zile pentru depunerea acestuia.

Astfel, la 24 iulie 2015 declară recurs ordinar împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2015, iar ulterior, la 13 decembrie 2016 în ședința de judecată a instanței de apel a înaintat o cerere de apel suplimentară, deși termenul de declarare a apelului suplimentar a expirat la 06 august 2015.

Referitor la apelul declarat de către avocatul Gherman Lilia în interesele părții vătămate Păpușoi Serghei, instanța de apel l-a considerat depus în termen, luând în considerație că sentința a fost pronunțată public la 24 decembrie 2014 (f.d. 200-207, vol.II), fiind recepționată de partea vătămată la aceeași dată, fapt confirmat prin recipisa anexată la materialele dosarului (f.d. 208, vol.II).

La 12 ianuarie 2015, partea vătămată Păpușoi Serghei a încheiat contract de asistență juridică cu avocatul Gherman Lilia, (f.d. 223, vol.II), iar cererea de apel a fost depusă la 12 ianuarie 2015, fapt ce se confirmă prin plicul anexat la cerere (f.d. 227, vol.II).

Instanța de apel a menționat că termenul de declarare a apelului împotriva sentinței expirase la 08 ianuarie 2015, însă potrivit art. 111 Codul muncii și a Hotărârii de Guvern nr. 975 din 04 decembrie 2014, prin care s-a hotărât că zilele de 2, 9 ianuarie a se considera zile de odihnă, astfel apelul a fost depus în termen.

15. Avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului declară recurs ordinar, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 7), 8), 11) Cod de procedură penală, solicitând casarea totală a sentinței Judecătoria Botanica, mun. Chișinău din 24 decembrie 2014 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2018, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care a se dispune încetarea procesului penal în baza art. 390 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - există alte circumstanțe prevăzute la art. 36 Cod penal - legitima apărare care exclude pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

În argumentarea recursului apărarea a invocat, că:

- instanța de apel, în mod evaziv a ocolit să dea un răspuns argumentat la argumentul din apelul avocatului Vladimirov Natalia, precum că inculpatul urma să aibă statut procesual de victimă, deoarece a acționat în scop legitim;

- instanța de apel contrar prevederilor art. 436 Cod de procedură penală, a neglijat indicațiile instanței de recurs expuse în cele două decizii de rejudecare a cauzei în ordine de apel;

- instanța de apel, a interpretat eronat *cererea de concretizare* a apelului ca fiind un *apel suplimentar* declarat de către avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului;

- instanța de apel, a conchis absolut eronat, precum că termenul de declarare a apelului suplimentar curge de la 22 iulie 2015, din momentul încheierii contractului de asistență juridică pentru declararea recursului ordinar, cu un nou avocat Arhiliuc Ion, și că termenul de declarare a apelului suplimentar a expirat la 06 august 2015;

- consideră că instanța de apel s-a expus superficial asupra argumentului din apel precum că primele două rapoarte de expertiză medico-legală nr. 2357/D și 2508/D din septembrie 2012, efectuate de către medicul-legist Iurie Scurtu, care a întocmit și raportul de constatare medico-legală nr. 4125 din 16 august 2012, în baza căreia s-a intentat urmărirea penală, iar ulterior acestea concluzii ale expertului precedent, fiind acceptate de următorii experți și, fiind puse la baza ultimelor două rapoarte de expertiză din 2013 și 2014, astfel rezultă că toate rapoartele de expertiză au fost efectuate cu încălcarea cerințelor art. 89 alin. (1) pct. 5), care coroborate cu art. 94 Cod de procedură penală sunt nule, nu puteau fi admise ca probe și urmau a fi excluse;

- instanța de apel neîntemeiat a exclus ca probe, declarațiile martorilor oculari Demianic Marin, Garbuzov Vadim, Baciuc Gheorghe, Senchakovych Mihail și Senchakovych Natalia;

- instanța de apel a dat prioritate declarațiilor părții vătămate Popușoi Serghei și rudelor apropiate a acestuia Popușoi Maria-soția, Nor Ghenadie-ginerele, care nici nu au fost la fața locului la momentul conflictului ci au repetat spusele presupusei victime;

- prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2017, a fost respinsă că fiind depus peste termen apelul avocatului Gherman Lilia în numele părții vătămate Popușoi Serghei, în rest sentința a fost menținută. Decizia nu a fost contestată cu recurs ordinar de către partea acuzării, însă instanța de apel a admis apelul declarat în interesele părții vătămate Popușoi Serghei;

- instanța de apel a pus în mod ilegal la baza deciziei contestate, mai multe probe cu caracter acuzatoriu care nu au fost cercetate în ședința de judecată și consemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată: declarațiile martorului Nor Ghenadie; declarațiile specialistului Lazarev Ev.; procesele-verbale de confruntare dintre Popușoi S. și Demianuc M.; dintre Popușoi S. și Senchakovych Oleh;

- instanța de apel nu s-a expus la cerințele apărării invocate în procesul rejudecării cauzei, inclusiv la:

a) Recunoașterea nulității raportului de constatare medico-legală nr. 4125 din 16 august 2012, raportului de expertiză medico-legală nr. 2357/D din 12 septembrie 2012 și raportului de expertiză medico-legală nr. 2508/D din 18 septembrie 2012, precum și declararea nulității absolute a ordonanței de punere sub învinuire din 18 octombrie 2012, emisă în privința lui Senchakovych Oleh, cu încetarea procesului penal în temeiul art. 391 pct. 6) Cod de procedură penală;

b) Concluziile experților din expertizele anterioare sunt incomplete, iar expertul Corbu C. a confirmat, că reieșind din documentele medicale prezente la dosar nu este posibil de stabilit vechimea fracturii și circumstanțele producerii acesteia, sugerând la necesitatea numirii unei expertize radiologice în comisie, cu utilizarea metodei tomografice.

c) Astfel, prima instanță acceptând la baza sentinței de condamnare declarațiile expertului Mutoi G., nu a luat în considerație că acestea nu erau utile și concludente, or acesta nu a dat un răspuns clar nici la o întrebare și declarațiile acestuia sunt în contradicție cu cele ale lui Corbu C.;

d) Necătând la faptul, că prin încheierea instanței de judecată din 01 iulie 2014, s-a dispus efectuarea expertizei medico-legale radiologice în comisie, experții au ignorat necesitatea efectuării metodei radiologice speciale, oropantogramă, radiografie țintită și tomografie computerizată, astfel că raportul de expertiză medico-legală nr. 262, reprezintă copia încheierii instanței de judecată, fără investigații, conținând numai concluzii, nefiind semnată de toți experții;

e) În prima instanță au fost înaintate demersuri privind eliberarea descrierilor efectuate de către specialiști - analiza examinării tomografice și descrierea examinării faciale părții vătămate, precum și eliberarea CD-ului cu examenul tomografic, pentru a avea posibilitatea de a face cunoștință cu probele și actele ce au stat la baza concluziei experților și, respectiv a putea formula întrebări pentru numirea unei alte expertize, însă prima instanță aceste demersuri le-a respins nemotivat, iar instanța de apel le-a ignorat, fiind încălcate principiile egalității armelor și a contradictorialității.

15.1. Inculpatul Senchakovych Oleh, de asemenea contestă hotărârile judecătorești cu recurs ordinar, solicitând casarea acestora cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, din motiv că nu s-a constatat existența faptei, sau a dispune încetarea procesului penal în baza art. 390 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

Invocând temeiurile pentru recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, recurentul susține că instanța de apel rejudecând cauza nu a îndeplinit indicațiile instanței de recurs din decizia de rejudecare din 31 mai 2016.

Instanța de apel nu s-a expus asupra argumentului din apel cu referire la faptul, că la înaintarea acuzării nu au fost respectate cerințele cu privire la procedura de traducere a actului procesual, pe ordonanța de punere sub învinuire nefiind indicat numele și alte date ale traducătorului, acesta nefiind avertizat despre răspunderea penală pentru traducerea intenționat greșită, acesta nu a fost prezentat părții apărării și nu s-a explicat dreptul de a-l recuza. Inculpatului nu i-a fost înmănat un exemplar al actului de învinuire în limba pe care o posedă liber, limba rusă, astfel a fost încălcat grav dreptul la apărare a lui Senchakovych Oleg.

Susține că instanța de apel, a interpretat eronat cererea de concretizare a apelului ca fiind un apel suplimentar declarat de către avocatul Arhiliuc Ion în

numele inculpatului, și greșit a concluzionat, că aceasta a fost depusă cu omiterea termenului.

Consideră că instanța de apel a acceptat ilegal rapoartele de expertiză medico-legală nr. 2357/D și 2508/D din septembrie 2012.

Totodată, instanța de apel contrar dispozițiilor art. 24 Cod de procedură penală, s-a manifestat în favoarea părții acuzării, ignorând declarațiile consecutive și consecvente ale inculpatului și martorilor oculari, însă a dat prioritate declarațiilor părții vătămate și rudelor apropiate ale acestuia, care nici nu au fost la fața locului la momentul conflictului.

Instanțele de judecată nu au luat în considerație că la dosarul penal au fost anexate fotografiile cu corpul și hainele însângerate a inculpatului Senchakovych Oleh și Raportul de constatare medico-legală nr. 4136 din 16 august 2012, raportul de constatare medico-legală nr. 2598/D din 25 septembrie 2012, prin care s-a constatat prezența la inculpat a comotiei cerebrale, edem al țesuturilor moi pe cap, echimoză cu excoriații pe torace, cauzate în timpul și circumstanțele indicate, care duc la o dereglare a sănătății de scurtă durată și în comun se calificata vătămare corporală ușoară.

De către instanțe au fost ignorate argumentele că primele două rapoarte de expertiză medico-legală nr. 2357/D și 2508/D din septembrie 2012, efectuate de către medicul- legist Scurtu Iurie, care a întocmit și raportul de constatare medico-legală nr. 4125 din 16 august 2012, în baza căreia s-a intentat urmărirea penală, iar ulterior acestea fiind acceptate de alți experți, fiind puse la baza ultimelor două rapoarte de expertiză din 2013 și 2014, - au fost efectuate cu încălcarea cerințelor art. 89 alin. (1) pct. 5), 142 alin. (3) Cod de procedură penală, coroborate cu art. 94 Cod de procedură penală, nu puteau fi admise ca probe și urmau a fi excluse.

Prin încheierea Judecătorei Botanica din 01 iulie 2014, s-a dispus efectuarea expertizei medico-legale radiologice în comisie, cu utilizarea metodei radiologice specială, oropantogramă, radiogarfie țintită și tomografie computerizată, cu atragerea specialistului principal al Ministerului Sănătății în domeniul imagistică și radiografie Nalivaico N. și Condrea S. cât și alți specialiști în domeniul medicinei faciale. Însă, aceste indicații ale instanței de judecată au fost ignorate, astfel experții au transcris în noul raport de expertiză medico-legală nr. 262 din 14 august 2014.

Instanța de apel a pus în mod ilegal la baza probatoriului apreciat în decizia contestată, mai multe probe cu caracter acuzatoriu care n-au fost cercetate în ședința de judecată.

16. Procurorul a prezentata referință pe marginea recursurilor ordinare declarate, pledând pentru inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate.

În argumentarea opiniei sale, acuzatorul de stat menționează că argumentele invocate în recursuri au constitui deja obiect de examinare în instanța de apel, iar o altă opinie asupra probelor care au fost puse la baza hotărârii de condamnare, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei, respectiv hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția.

17. Judecând recursurile ordinare declarate în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din considerentele ce urmează a fi desfășurate în cele ce urmează.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din conținutul cererilor de recurs declarate în speță, acestea se întemeiază pe temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 7), 8), 11) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;* 7) *apelul a fost introdus tardiv;* 8) *nu au fost întrunite elementele infracțiunii;* 11) *există o cauză de înlăturare a răspunderii penale.*

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recursuri și temeiurilor de casare nominalizate, Colegiul penal constată că criticele aduse de către titularii cererilor de recurs și-au găsit parțial confirmare în speța dedusă judecătii, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, deoarece la o nouă rundă a procedurilor de judecare a cauzei în ordine de apel, nu au fost respectate pe deplin prevederile procesual penale cu privire la rejudecarea cauzei.

În acest context instanța de recurs menționează, că conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual,

penal sau administrativ au fost corect aplicate, hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În acest context, Colegiul notează, că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Totodată, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că potrivit art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

În conformitate cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost respectate pe deplin la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs, întrucât decizia contestată nu conține motive clare pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Având în vedere prevederile legale citate, Colegiul penal lărgit remarcă, că în speța dedusă judecării, prin deciziile Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 31 mai 2016 și din 23 ianuarie 2018, deciziile instanțelor de apel din 28 mai 2015 și din 13 decembrie 2016 au fost casate total cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Astfel, în deciziile instanței de recurs de remitere a cauzei la rejudecare au fost date indicații clare, în privința cărora instanța de apel la o nouă rejudecare urma să se expună și să țină cont, însă contrar acestor indicații, aspectele evidențiate au fost lăsate fără soluționare sau examinate superficial.

În acest sens, conform primei decizii de remitere a cauzei spre rejudecare, instanța de apel avea obligația să verifice legalitatea sentinței sub aspectul argumentului invocat de către partea apărării referitor la faptul că anume partea vătămată Papușoi Serghei a inițiat conflictul, care mușcându-l de piept, i-a cauzat lui Senchakovych Oleh leziuni corporale ușoare, iar ca urmare loviturile de ripostă a lui Senchakovych Oleh aplicate lui Papușoi Serghei, în opinia apărării purtau caracter de autoapărare și urmau a fi apreciate prin prisma art. art. 35, 36 Cod penal.

În contextul verificării acestor aspecte, instanța de apel era obligată să cerceteze și relevanța următoarelor probe scrise: raportul de constatare medico-legală nr. 4136 din 16 august 2012, (f.d. 198, vol.I); raportul de constatare medico-legală nr. 2598/D din 25 septembrie 2012, (f.d. 197, vol.I); copia certificatelor de concediu medical (f.d. 199, 199A, vol.I); fotografiile (f.d. 193-196, vol.I), precum și a declarațiilor martorului Senchakovych Natalia, care în prima instanță a precizat, că „...imediat ce soțul a pus piciorul pe minge și i-a zis părții vătămate să încerce să o i-a, partea vătămată s-a năpustit asupra soțului, apoi a

auzit un strigăt, soțul încerca să-l dea într-o parte pe pătimaș, care se năpustise asupra lui. Serghei Papușoi a luat un băț și a început să-i aplice lovituri în cap soțului, de la lovituri bățul s-a rupt....partea vătămată l-a mușcat pe soț de piept, maioul era plin de sânge” (f.d. 168, verso, 169, vol.II).

Din declarațiile martorului minor Senchakovych Mihail date în ședințele primei instanțe rezultă, că „...*Oleh Senchakovych i-a spus paznicului să încerce să i-a mingea de la el, la care ultimul l-a mușcat, iar Oleh Senchakovych l-a împins. După care paznicul a luat un băț de jos și a început să-l lovească pe Oleh Senchakovych, apoi bățul s-a rupt, paznicul a fugit în liceu...la colțul școlii s-a împiedicat și a căzut” (f.d. 172, verso, vol.II).*

Martorul Garbuzov Vadim a declarat, că „...*a văzut cum Oleh Senchakovych a sărit gardul și a întrebat paznicul de ce alungă copiii, erau aproape unul de altul, apoi a văzut cum paznicul l-a lovit pe Senchakovych cu un băț” (f.d. 177, verso, vol.II).*

Martorul Baciú Gheorghe, fiind audiat în ședințele de judecată ale primei instanțe, a declarat, că „*paznicul și cu inculpatul au început să se certe și să se bruscheze, peste un timp a auzit un strigăt, a auzit că inculpatul a fost mușcat în regiunea pieptului de către paznic, apoi paznicul a plecat în școală” (f.d. 180, verso, vol.II).*

Având în vedere aspectele evidențiate, Colegiul penal lărgit atestă, că nici la a treia rundă de judecare a cauzei în ordine de apel, instanța de apel nu a supus verificării argumentul apărării referitor la faptul dacă inculpatul în momentul conflictului apărut cu partea vătămată a acționat fiind în stare de legitimă apărare, or, din decizia recurată de atestă că acest subiect a fost tratat superficial de către instanță, fiind invocate aspecte de ordin terminologic și științific, însă fără o cercetare multiaspectuală a probelor evidențiate. Or, în cazul în care instanța de apel a decis să respingă argumentul supus cercetării, aceasta urma să-și expună punctul său de vedere asupra fiecărei probe invocate de apărare, dar nu să înfăptuiască o apreciere formală a circumstanțelor cauzei penale.

Mai mult, Colegiul penal atestă că în susținerea concluziei cu privire la vinovăția inculpatului Senchakovych Oleh în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (2) lit. d) Cod penal, instanța de apel a făcut referire la declarațiile părții vătămate Popușoi Serghei și rudelor apropiate a acestuia Papușoi Maria, care este soția părții vătămate, și a martorului Nor Ghenadie, ginerele părții vătămate, care nu au fost prezenți la locul declanșării conflictului, care însă au relatat evenimentele expuse de partea vătămată.

Totodată, instanța de apel a exclus anume probele la care a făcut referire apărarea, și anume declarațiile martorilor oculari Demianic Marin, Garbuzov Vadim, Baciú Gheorghe, Senchakovych Mihail și Senchakovych Natalia.

În contextul dat, Colegiul penal lărgit evidențiază că la acest aspect raționamentele instanței de apel la formularea soluției adoptate nu pot fi reținute, deoarece se contrazic și se exclud reciproc, întrucât reținând ca probe concludente, utile și pertinente declarațiile rudelor părții vătămate, care nici nu au fost prezente la locul faptei, pe de altă parte instanța de apel exclude ca probe declarațiile celorlalți martori oculari, și anume Demianic Marin, Garbuzov Vadim,

Baciu Gheorghe, Senchakovych Mihail și Senchakovych Natalia, motivând această poziție prin faptul că o parte din martori sunt vecini ai inculpatului, iar alții sunt rude apropiate și ar avea tendința de a denatura evenimentele petrecute sau de a-l absolvi pe inculpat de răspundere și pedeapsă penală.

Distinct de argumentele menționate, Colegiul penal lărgit mai remarcă și faptul, că potrivit deciziei instanței de recurs din 23 ianuarie 2018 de remitere a cauzei la o nouă rejudecare, a fost evidențiat, că instanța de apel nu s-a expus asupra cererii de concretizare a apelului declarată de avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului.

Cu referire la acest aspect se reține că potrivit materialelor cauzei, inculpatul Senchakovych Oleh a încheiat contractul de asistență juridică nr. 45 cu avocatul Arhiliuc Ion la 22 iulie 2015, pentru întocmirea recursului ordinar la Curtea Supremă de Justiție (f.d. 182, vol.III), iar dat fiind faptul că prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 31 mai 2016, cauza penală a fost trimisă la o nouă rejudecare în instanța de apel, avocatul Arhiliuc Ion a depus la 13 decembrie 2016 o cerere de concretizare a apelului (f.d. 4-16, vol.IV).

Din conținutul deciziei recurate se atestă, că pe lângă faptul că instanța de apel nu a dat răspuns la argumentele din cererea de concretizare nominalizată, aceasta a catalogat cererea respectivă ca fiind un apel suplimentar, a cărui termen de depunere a expirat la 06 august 2015.

Reieșind din aceste constatări, instanța de recurs acceptă ca fiind întemeiate argumentele apărării prin care se invocă că opinia instanței de apel cu referire la tardivitatea cererii de concretizare a apelului, denumită „apel suplimentar” este neînțeleasă în contextul în care avocatul respectiv încheiase contractul de asistență pentru a reprezenta inculpatul în instanța de recurs, deci el nu putea depune un apel suplimentar din momentul încheierii contractului de asistență juridică - 22 iulie 2015, până la data de 06 august 2015, în situația în care instanța de recurs doar la 31 mai 2016 a dispus rejudecarea cauzei de către instanța de apel.

Un alt aspect la care instanța de recurs ține să se pronunțe este și faptul, că prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2018, instanța de apel s-a pronunțat și asupra apelului declarat de către avocatul Gherman Lilia în numele părții vătămate, însă la acest capitol instanța de apel nu a ținut cont de faptul că prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2017, apelul avocatului Gherman Lilia în numele părții vătămate Papușoi Serghei, a fost respinsă că fiind depusă peste termen, iar decizia respectivă a devenit irevocabilă prin neatacare, deoarece aceasta nu a fost contestată cu recurs ordinar de către partea acuzării.

Reieșind din aspectele elucidate și ținând cont de faptul că motivarea deciziei instanței de apel este contradictorie, iar erorile evidențiate nu pot fi corectate de instanța de recurs, Colegiul penal ajunge la concluzia cu privire la necesitatea casării deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La noua rejudecare a cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de motivele expuse, care au servit temei de casare a

soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate prin prisma prevederilor art. art. 384-397 Cod de procedură penală, și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel și cererea de concretizare a apelului, precum și argumentelor din recursuri, iar în dependență de datele obținute, instanța de apel urmează să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală, precum și să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele expuse în pct. 17 al prezentei decizii.

18. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admit recursurile ordinare declarate de către avocatul Arhiliuc Ion în numele inculpatului și de către inculpatul Senchakovych Oleh, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 aprilie 2018, în cauza penală în privința lui Senchakovych Oleh xxxxx și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac, pronunțată integral la **15 martie 2019**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Țurcan Anatolie

Boico Victor

Mardari Dumitru

Ghervas Maria